



lumn

Prof. dr. Yvonne Burger is deeltijdhoogleraar aan de VU, Center for Executive Coaching en werkt daarnaast als organisatieadviseur, toezichthouder en executive (team) coach. www.yvonneburger.nl

De wil om te helpen

De laatste maanden is er in de media veel belangstelling voor coaching. Er verschenen artikelen over de 'wildgroei' van coaches, de professionaliteit van de beroepsgroep en over de vraag 'waar vind ik een goede coach?' in veel (landelijke) kranten en populaire tijdschriften. Ook presenteerde 2doc de veelbesproken en prijswinnende documentaire *Nu verandert er langzaam iets* over allerlei alternatieve begeleidingsvormen in de hedendaagse coachings- en trainingscultuur die bij veel mensen vraagtekens oproept en op de lachspieren werkt – in ieder geval de scene waarin varkens worden geknuffeld.

De ondertoon van al deze publiciteit is vaak kritisch. En gaat in essentie over de vraag: wie zijn deze 'helpers' die op steeds grotere schaal worden geraadpleegd? En binnen welke grenzen vindt deze hulpverlening plaats? Dat is wat mij betreft een zeer relevante vraag, ook omdat we te maken hebben met een beroepsgroep met een doorgaans sterke 'wil om te helpen'. En deze wil wordt wellicht vaker dan we denken ingegeven door wat in de psychotherapie het 'hulpverlenerssyndroom' wordt genoemd. Hiermee wordt bedoeld op de neiging om overijverig te helpen en te redderen om daarmee een eigen behoefte te vervullen. Bijvoorbeeld om voor de ander de ideale ouderfiguur te kunnen zijn die je zelf hebt gemist. De 'redder' die met allerlei werkvormen en oplossingen komt, en die soms verwordt tot 'aanklager' omdat alle goedbedoelde hulp niet voldoende 'op waarde wordt geschat'. Iedere coach of adviseur zal de wil tot helpen in enigerlei vorm herkennen en het *niet* onderzoeken ervan kan desastreuze gevolgen hebben. Je maakt de ander afhankelijk bijvoorbeeld, of je gaat over de grenzen van je eigen professionaliteit. Of je schendt de gedragsregels van de beroepsvereniging. Denkt dat je alle vraagstukken kunt hanteren zonder op tijd door te verwijzen naar gespecialiseerde hulpverlening. Deze processen – waarin je doorschiet in het helpen – kunnen zich overigens sluipend voltrekken in relaties met anderen. Vooral als je als coach te maken hebt met cliënten die dit onbewust bij je oproepen omdat ze je doen denken aan betekenisvolle anderen in je eigen biografie. Kortom: bij de wil om te helpen hoort de wil om te begrenzen. En hierbij helpt het om in de spiegel te kijken tijdens supervisie, een gedegen opleiding en nascholing te volgen, je te verbinden en te houden aan ethische gedragsregels en je te accrediteren bij een beroepsvereniging.

Kortom: door jezelf regelmatig de maat te (laten) nemen. En door voortdurend te reflecteren op wiens behoeften je aan het bevredigen bent in je drang tot helpen. Die van de ander of die van jezelf? ■